

WODA DO PICIA W LECIE NA PASTWISKACH – POIDŁA, KORYTA, WIADRA

NEWSLETTER (czerwiec 2018)

Hodowca i Jeździec – Pismo Polskiego Związku Hodowców Koni

Dla koni - tak jak w przypadku wszystkich innych istot żywych - woda jest nieodzownym składnikiem pokarmowym. Woda to wszystkie funkcje życiowe jak i wydalanie nadmiaru ciepła. Brak dostatecznej ilości wody powoduje, że trawienie oraz wchłanianie odbywa się wolniej, a produkty rozkładu zbyt długo są zatrzymywane w organizmie, krew się zagęszcza, a temperatura ciała wzrasta. Spragniony organizm bez dostępu do wody pobiera ją z wody wchodzącej w skład tkanek, co powoduje utratę sił i ograniczenie odporności. W przypadku konia w pierwszej kolejności jest to pobór z jelita ślepego, które dzięki chłonności ścian oraz specjalnej budowie, posiada zdolność zatrzymywania dużej ilości płynu.

Konie są bardzo wrażliwe na smak wody i jej zapach, nawet wtedy, gdy są bardzo spragnione. Teoretycznie najlepszą wodą do picia dla koni jest woda rzeczna. Oczywiście zakładając, że nie jest ona zanieczyszczona. Jest nieco chłodniejsza niż powietrze (w lecie), nie jest tak twarda i zimna jak woda ze studni czy z wodociągu. Nie każdy jednak z nas ma możliwość wypasania konia na brzegu rzeki lub strumyka, dodatkowo z płaskim i nie osuwającym się brzegiem.

Pastwisko powinno ograniczać dostęp koni do wody z rowów, sadzawek i stawów stojących – szkodliwych z powodu wysokiego prawdopodobieństwa zanieczyszczenia gnijącymi cząstkami organicznymi, larwami i drobnoustrojami, których spożycie zwiększa ryzyko niezłytu jelit.

Pastwisko to najczęściej koryta do pojenia zasilane ze studni, czystej rzeki bądź z beczkowozu, które powinny być regularnie opróżniane z pozostałej wody, wytarte słomą i dopiero wtedy ponownie napełniane. Pojemniki z wodą, wiadra, poidła czy koryta powinny być tak umieszczone, aby koń nie miał możliwości zaklinowania się pomiędzy nimi a ogrodzeniem pastwiska. Pamiętajmy także, aby poidło czy wiadro było na tyle duże, aby swobodnie mieścił się w nim pysk konia i znajdowało się z dala od drzew, by spadające liście, gałęzie i pyłki nie zanieczyszczały wody.

Przy określeniu ilości wody potrzebnej dla koni należy brać pod uwagę temperaturę otoczenia, wilgotność powietrza, rodzaj i intensywność pracy konia oraz rodzaj spożywanej paszy. Straty wody w wyniku wydalania jej przez przewód pokarmowy, nerki, płuca i skórę są znaczne i proporcjonalne do masy ciała. Ilość wody wydalanej przez przewód pokarmowy (w kale) zależy od rodzaju zadawanych pasz – wzrasta podczas większego pobierania pasz objętościowych mokrych, a więc zielonki. Średnio w kale koń wydalą 4 – 5 litrów wody na dobę. Również zmienna jest ilość wody wydalanej w moczu – wzrasta, gdy pokarm zawiera wyższą koncentrację białka i soli mineralnych. Zazwyczaj koń wydalą w ciągu doby około 5 – 10 litrów moczu. Stosunkowo niewielka ilość wydalanej w ten sposób wody wynika stąd, że konie wydalają wodę również przez gruczoły potowe, które znajdują się na całej powierzchni skóry i latem, w przypadku wysokich temperatur powietrza oraz podczas cięższych

treningów, znacznie większa ilość wody jest wydalana poprzez te gruczoły wraz z potem niż przez nerki z moczem.

Przeciętnie dla konia wypasanego na pastwisku i nie pracującego zapotrzebowanie na wodę wynosi 7 - 13 l na 100 kg masy ciała konia. Pamiętać należy, że szczególnie dużo wody potrzebują klacze karmiące – co najmniej 10 l na 100 kg m.c. Nie należy zapominać też o źrebakach - dostęp do niej należy im zapewnić już od pierwszych dni życia, a więc także w okresie ssania.

Dla uniknięcia zaziębień przy wykorzystaniu wody wodociągowej należy w lecie nalewać chłodną wodę do koryt względnie wiader lub innych zbiorników na dwie godziny przed okresem pojenia – okres ten na powietrzu czy słońcu powinien pozwolić jej na osiągnięcie temperatury otoczenia.

W przypadku koni nie mających dostępu do wody na pastwisku i koni wypuszczanych na pastwisko na kilkugodzinny wypas powinniśmy pamiętać o kilku zasadach. Konie należy poić rano, w południe i wieczorem, na pół godziny przed podaniem paszy treściwej. W lecie wskazane jest pojenie częstsze – 4, a nawet 5 razy na dobę. Konie pracujące powinny być pojone także w nocy, co będzie miało wpływ na ich pocenie się w ciągu dnia (pijąc w nocy wypiją mniej rano). Brak odpowiedniego nawodnienia konia może skutkować jego odwodnieniem. Mamy z nim do czynienia gdy organizm konia wydała więcej wody (i soli mineralnych) niż przyjmuje. Najczęstszą przyczyną takiego stanu jest pocenie się i wyczerpanie upałem lub męcząca praca przy ograniczonym dostępie do wody. Nie wolno zapominać również o wysokim ryzyku odwodnienia w przypadkach biegunek. Może spowodować ono problemy zdrowotne, a w skrajnych przypadkach doprowadzić nawet do śmierci zwierzęcia.

Pamiętajmy – woda to źródło życia dla wszystkich istot żyjących!

